

Rheinland-Pfalz

MINISTERIUM FÜR FAMILIE,
FRAUEN, JUGEND, INTEGRATION
UND VERBRAUCHERSCHUTZ

KONIEC Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ

Informacje dla ofiar przemocy i dla zainteresowanych

Polnisch

WSTĘP

„Jedna na trzy kobiety doświadcza przemocy - jestem tą jedną na trzy, która została zmuszona do zaakceptowania przemocy jako elementu swojej codzienności.

Ale ta statystyka musi się zmienić. Jedna na trzy kobiety nie może się już bać zawołać o pomoc. Jestem tą jedną kobietą na trzy. I będę tą jedną, która będzie krzyczeć tak długo, dopóki ta statystyka nie ulegnie zmianie.”

Teri Hatcher (atorka)

Przystępując do Konwencji Stambulskiej w 2017 roku Niemcy zobowiązały się do podejmowania wszelkich działań na rzecz zwalczania przemocy wobec kobiet oraz na rzecz ochrony ofiar i zapewniania im kompleksowego wsparcia. Konwencja określa europejskie standardy ochrony kobiet mające za zadanie dać im bodziec do składania doniesień na swoich oprawców oraz do zgłaszania się po wsparcie i pomoc.

Konwencja jeszcze raz jednoznacznie podkreśla: Przemoc nie jest sprawą prywatną, lecz sprawą publiczną. Przemoc spotyka bowiem kobiety dokładnie tam, gdzie powinny one znaleźć spokój i bezpieczeństwo: w relacji ze swoim partnerem. Smutna rzeczywistość pokazuje, że jest dokładnie odwrotnie. Ze statystycznego punktu widzenia najbardziej niebezpiecznym mężczyzną w życiu kobiety jest jej partner życiowy.

Przemoc wobec kobiet ma wiele twarzy: Może się przejawiać poniżaniem, szykanowaniem i zastraszaniem. Przemoc może jednak przybierać także formy o podłożu seksualnym takie jak gwałty, czy pobicia ze skutkiem w postaci poważnych obrażeń ciała, lub też

różne formy znęcania się, a nawet prowadzić do zabójstwa. Kobiety odczuwają przemoc w bliskich relacjach często jako położenie bez wyjścia i niejednokrotnie ze zrozumiałych powodów nie zwierają się nikomu ze swojej sytuacji. Dla mnie jest ważne, aby kobiety nie czuły się pozostawione same sobie, żeby wiedziały jakie mają możliwości wsparcia i żeby zwracały się o pomoc. Już w październiku 2000 roku Ministerstwo ds. kobiet określiło działania skierowane przeciwko przemocy w rodzinie w ramach Programu interwencyjnego dla landu Rheinland-Pfalz (RIGG) przeznaczonego dla kobiet dotkniętych problemem. Program oferuje szybką i kompleksową pomoc dla kobiet będących ofiarami przemocy domowej oraz ich dzieci.

W ramach programu stworzono struktury obejmujące cały land oraz silną sieć składającą się z policji, organów wymiaru sprawiedliwości, jednostek interwencyjnych, schronisk dla kobiet, poradni dla kobiet działających przy schroniskach, telefonów zaufania dla kobiet, urzędów ds. nieletnich, pełnomocników ds. równouprawnienia, służb na rzecz ochrony praw dziecka oraz instytucji pracujących ze sprawcami przemocy domowej.

Niniejsza broszura stanowi zestawienie dotyczące możliwości w zakresie porad i wsparcia, jakie oferuje wspomniana sieć. Ponadto zawiera ona informacje prawne, a także informacje związane z możliwością uzyskania pomocy finansowej oraz wiadomości na temat przyczyn przemocy wobec kobiet. Jeśli w przeszłości sama byłaś ofiarą przemocy lub jesteś nią obecnie, możesz się w każdej chwili zwrócić do wymienionych w niniejszej broszurze instytucji o pomoc. Nawet jeśli decyzja o podjęciu rozmów na temat doświadczonej przemocy jest dla Ciebie trudna: Zrób ten decydujący krok i pozwól sobie doradzić! Możesz mieć pewność, że Twoja sprawa zostanie potraktowana poufnie i że nie trafi ona w niepowołane ręce. Gdy będziesz chciała uzyskać jakiegokolwiek informacje, do Twojej dyspozycji będą właściwe osoby, z którymi możesz nawiązać kontakt.

Życzylabym sobie, aby niniejsza broszura przyczyniła się do zmniejszenia zjawiska przemocy domowej i żeby pomogła wrócić pokrzywdzonym kobietom do życia, w którym ponownie będą mogły same decydować o swoim losie.

Anne Spiegel

*Minister ds. rodziny, kobiet, młodzieży,
integracji i ochrony konsumentów
landu Rheinland-Pfalz*

SPIS TREŚCI

O co chodzi? ·	4
Skala przemocy ·	5
Co przeżywają kobiety w związkach, w których pojawia się przemoc? ·	7
Formy przemocy ·	8
Cykl przemocy ·	10
Skutki przemocy ·	12
Problem przemocy zawsze dotyka także dzieci! ·	13
Dlaczego kobiety tkwią w związkach, w których występuje przemoc? ·	14
Jakie możliwości mają kobiety, które padają ofiarą przemocy domowej? ·	15
Co może zrobić policja? ·	19
Ochrona cywilno-prawna – ustawa o ochronie przed przemocą ·	21
Tymczasowa ochrona prawna – wnioski przyspieszone ·	25
Prawo do odszkodowania i rekompensaty finansowej za doznane cierpienia ·	26
Działania związane z ochroną dzieci ·	27
Ściganie przestępstw ·	28
Opieka psychospołeczna na czas procesu ·	30
Zwolnienie z kosztów postępowania / zwolnienie z kosztów procesowych / doradztwo ·	31
Ustawa o odszkodowaniach dla ofiar ·	32
Na co trzeba zwracać uwagę w przypadku migrantów i kobiet z przeszłością uchodźców? ·	33
Gdzie kobiety będące ofiarami przemocy mogą znaleźć porady i pomoc? ·	36
Praca ze sprawcami przemocy ·	41
Poradnie dla ofiar przemocy ·	43

O CO CHODZI?

„Dobre związki to dobre uczucia.

To uczucia prawdziwe.

To uczucia, które nie boją.”

Michelle Obama

We własnych czterech ścianach, w samym sercu oazy małżeńskiego, rodzinnego i partnerskiego spokoju, często pojawia się również przemoc. To właśnie w „bezpiecznych” ramach życia rodzinnego i innych relacji partnerskich dochodzi najczęściej do aktów przemocy, gwałtów i przypadków wykorzystywania seksualnego.

Małżeństwo i inne formy związków partnerskich to nie tylko oaza miłości, bliskości, zaufania i harmonii, lecz często także arena konfliktów, sporów, nienawiści i przemocy.

W znakomitej większości przypadków sprawcami przemocy są mężczyźni. Próbuje oni przejmować kontrolę na życiem kobiet, starając się wszelkimi środkami przeforsować „prawo władzy silniejszego”.

Ich ofiarami są kobiety niezależnie od wieku, statusu społecznego, wykształcenia, dochodów, narodowości lub wyznawanych wartości etycznych lub religijnych.

Przemoc w relacjach z bliskimi przez długi czas była traktowana jako sprawa prywatna. Ale to nie jest sprawa prywatna. Przemoc to sprawa nas wszystkich. Akty przemocy w relacjach rodzinnych i partnerskich to nie rodzinne kłótnie lub konflikty między małżonkami lub partnerami, lecz ciężkie, bezprawne czyny, za które sprawca musi zostać pociągnięty do odpowiedzialności.

SKALA PRZEMOCY

Kobiety są bardziej narażone na przemoc ze strony swoich partnerów niż w ramach innych relacji. Potwierdziły to po raz pierwszy badania przeprowadzone w 2004 roku na zlecenie Rządu Republiki Federalnej Niemiec „**Sytuacja życiowa, bezpieczeństwo i zdrowie kobiet w Niemczech**”¹. Z badań wynika, że:

- ok. 25% kobiet żyjących w Niemczech doświadczyło różnych form przemocy fizycznej i seksualnej (lub obu tych form przemocy) ze strony swoich obecnych lub byłych partnerów,
- 13% badanych kobiet, czyli co siódma kobieta, doświadczyło po 16 roku życia różnych form przemocy seksualnej,
- 42% wszystkich badanych kobiet doświadczyło różnych form przemocy psychicznej, od zastraszania, przez agresywne krzyki lub szykany, groźby i poniżenia, po terror psychiczny.
- 58% badanych kobiet doświadcza różnych form poniżania o podłożu seksualnym.

Tak ogromną skalę zjawiska przemocy wobec kobiet potwierdzono również w 2014 roku w ramach ankiety przeprowadzonej na reprezentatywnej grupie badanych na terenie całej Unii Europejskiej przez Europejską Agencję Podstawowych Praw Człowieka w 28 krajach członkowskich.

Kobiety niepełnosprawne są w jeszcze większym stopniu narażone na przemoc ze strony partnerów. Z niepełnosprawnością idzie bowiem w parze zwiększona podatność na krzywdę i większe ryzyko związane z doświadczaniem przemocy.

¹ Por. Schröttle, Monika/Müller, Ursula (2004). *Sytuacja życiowa, bezpieczeństwo i zdrowie kobiet w Niemczech. Reprezentatywne badania na temat przemocy wobec kobiet w Niemczech. Na zlecenie Ministerstwa ds. Rodziny, seniorów, kobiet i nieletnich.*

Download: www.bmfsfj.de (p. Tematy > Równouprawnienie > Ochrona kobiet przed przemocą > Przemoc domowa).

Ofiarą przemocy pada co druga kobieta z niepełnosprawnością. Co trzecia doświadczyła jako dziecko i nastolatka przemocy seksualnej.² Z uwagi na zależność od swojego oprawcy kobiety te rzadko ujawniają swoje doświadczenia i proszą o pomoc.

Schroniska dla kobiet, poradnie przy schroniskach, telefony zaufania oraz jednostki interwencyjne są oczywiście również do dyspozycji kobiet niepełnosprawnych. Dodatkową ochronę oferuje Jednostka Koordynacyjno-Doradcza dla kobiet z niepełnosprawnością (KOBRA).

² Por. Uniwersytet Bielefeld, *Sytuacja życiowa i problemy kobiet z niepełnosprawnością i dysfunkcjami w Niemczech*, 2012.

CO PRZEŻYWAJĄ KOBIETY W ZWIĄZKACH, W KTÓRYCH POJAWIA SIĘ PRZEMOC?

Przemoc, na jaką są narażone kobiety, może mieć różne oblicza. Obejmuje ona akty związane z okaleczaniem ciała, takie jak np. złamania kości, uderzenia, ciosy zadawane nożem, rany tłuczone połączone z pęknięciem skóry oraz wybite zęby, a także gwałty, groźby związane z zabójstwem i zabójstwa.

Przemoc wyraża się w obrażaniu, poniżaniu, ograniczaniu wolności poruszania się oraz prowadzenia życia społecznego, groźbach („Jeśli odejdiesz, zabiorę ci dzieci”) lub wyzwiskach („Nic nie potrafisz, nie masz o tym pojęcia!, „Ty wywłoko, ty dziwko, dlaczego się puszczasz ...”). Prześladowanie i chorobliwa zazdrość są tu na porządku dziennym. Wiele kobiet nie posiada własnych źródeł dochodów lub nie dysponuje środkami finansowymi; nie mają możliwości kontrolnych i/lub muszą się tłumaczyć z każdego wydatku.

Ich kontakty i relacje z rodziną i przyjaciółmi podlegają ciągłej kontroli, przez co ofiary mają coraz mniejsze możliwości związane z ewentualną pomocą. Niejednokrotnie kobiety są tak zastraszone i wyizolowane, że nie widzą wyjścia ze swojej sytuacji.

Faza rozstania i rozwodu to dla kobiet szczególnie niebezpieczny okres: W takich sytuacjach często dochodzi do aktów przemocy domowej wobec kobiet wzgl. w tych okresach przemoc występuje częściej i bardziej intensywnie. Także po rozstaniu lub rozwodzie dochodzi niekiedy do aktów przemocy ze strony byłego partnera w formie prześladowania, groźb i ataków z użyciem siły.

FORMY PRZEMOCY

Przemoc fizyczna

Do aktów przemocy fizycznej należy zaliczyć popychanie, silne chwytanie i zadawanie w ten sposób bólu, uderzanie, kopanie, bicie, zadawanie ciosów, rzucanie przedmiotami, ciągnięcie za włosy, uderzanie pięściami, uderzanie głową o ścianę, przypalanie papierosami, atakowanie z użyciem broni itp. włącznie z próbami zabójstwa i zabójstwem.

Przemoc seksualna

Należy tu zaliczyć wszelkie czynności seksualne, do jakich jest przymuszana ofiara i do jakich dochodzi wbrew jej woli: gwałt, próba gwałtu, nadużycia seksualne, molestowanie seksualne i wszelkie formy gróźb o podłożu seksualnym, ataki o podłożu seksualnym i wykorzystywanie seksualne ofiar, naruszające godność i wolność ofiary.

Przemoc fizyczna i emocjonalna

Permanentna kontrola nad ofiarą (Co robi? Gdzie jest? Z kim rozmawia?), ciągłe poniżające uwagi, że kobieta jest bezwartościowa, brzydka i bezużyteczna, krzyczenie, wstrzymywanie się od rozmów, zrywanie kontaktów z przyjaciółmi, upokarzanie kobiety przed innymi osobami i dziećmi, niszczenie wartościowych rzeczy osobistych.

Poniżanie i prześladowanie (stalking)

Należy tu zaliczyć ciągłe telefony, telefony w środku nocy, listy z pogrózkami, prześladowanie i śledzenie w miejscu pracy i w domu. Taka forma przemocy często jest zadawana przez byłych partnerów, którzy nie chcą się pogodzić z rozstaniem.

Przemoc ekonomiczna

Do aktów przemocy ekonomicznej należy zaliczyć sytuacje, w których mężczyźni karzą kobiety prosząc o pieniądze, odmawiają lub pozbawiają ich środków finansowych, odmawiają dostępu do konta, zabraniają podejmowania pracy, nauki lub udziału w kursach języka niemieckiego.

Przemoc cyfrowa

Do aktów tego rodzaju przemocy należy zaliczyć poniżanie, obrażanie, wykluczanie, prześladowanie (stalking) oraz składanie gróźb przez telefon komórkowy i Internet (np. na Facebooku, WhatsApp, YouTube, Instagramie itp.).

Oprawcy najczęściej sięgają po różne możliwości przemocy, nie stosując ich z osobna, lecz łącząc ze sobą różne jej formy.

SOS Notruf

CYKL PRZEMOCY

Przemoc domowa wkrada się do życia ukradkiem, przeradzając się w błędne koło zdarzeń. Wiele ofiar żyje bowiem ciągłą nadzieją, że sytuacja się w końcu poprawi. Najczęściej jest to nadzieja płonna. Kobiety znoszą średnio przez siedem lat przemoc zadawaną przez swoich mężów, zanim zdecydują się poprosić o pomoc.

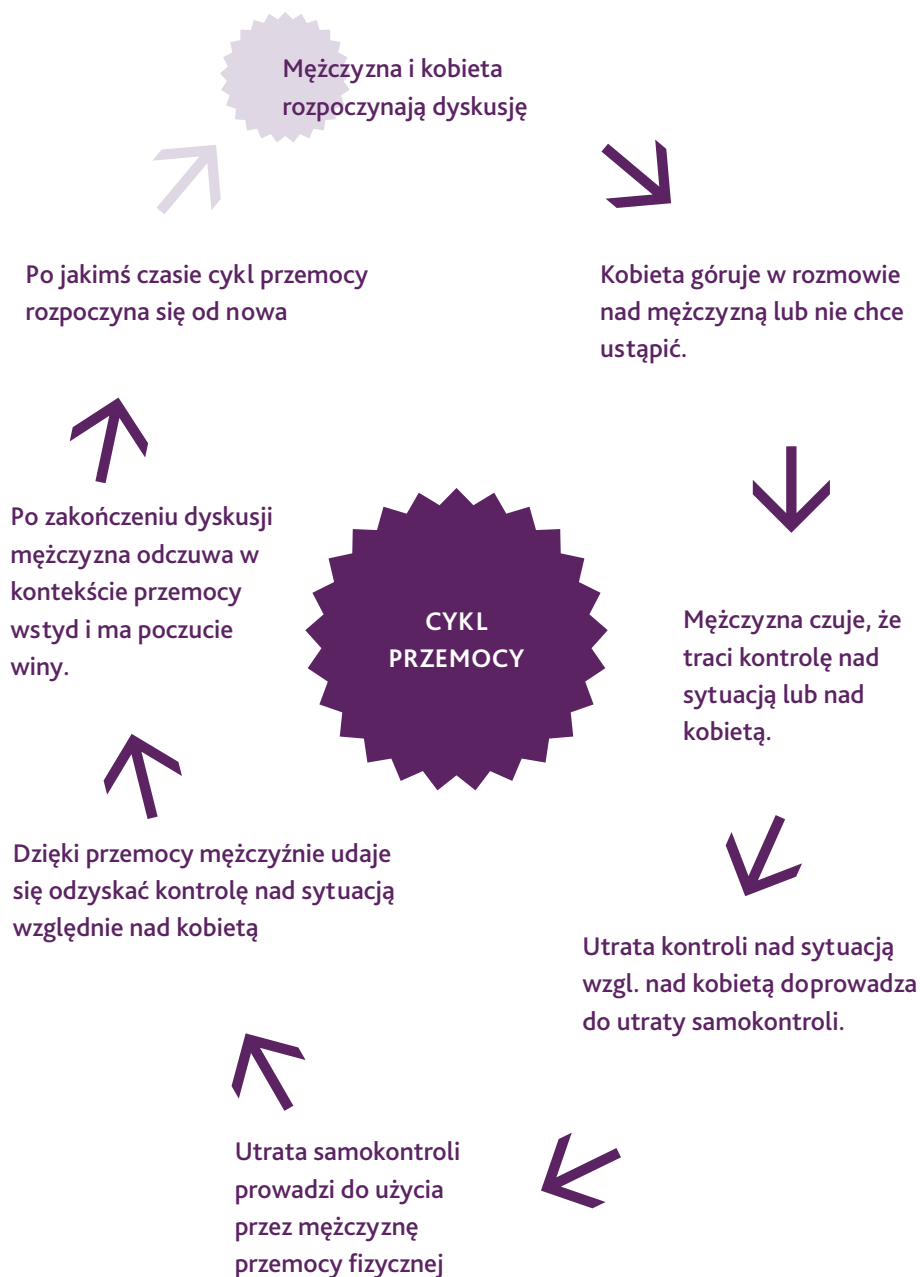
Początkowo spirala przemocy przybiera formę upokarzania, kompromitowania i dyskryminowania ofiary. Po aktach przemocy następuje pojednanie i seria obietnic bez pokrycia.

Sprawcy przemocy próbują usprawiedliwiać swoje czyny, często je bagatelizując. Próbują przypisać swoim ofiarom współwinę: „To ona mnie sprowokowała” lub „On przecież dobrze wie, że musi mnie to zostawić.” „Incydent” tłumaczą stresem w pracy lub tym, że wypili zbyt dużo alkoholu. Innym razem dziecko było za głośno. Oprawcy zawsze znajdą powody i okazje, aby działać na zasadzie przemocy. I to ciągle usprawiedliwianie się.

„Tak zwane prowokacje” niejednokrotnie są związane tylko ze zbyt późnym powrotem kobiety do domu z pracy, z tym, że kobieta ma swoje zdanie, że odwiedziła koleżankę lub że krytykuje męża. Mężczyźni często czują się prowokowani sposobem zachowania, co oczywiście próbują wykorzystać.”³

³ Por. Egger, Renate/ Fröschl, Elfriede/ Lercher, Lisa/ Logar, Rosa/ Sieder, Hermine (1995). *Przemoc wobec kobiet w rodzinie. Wiedeń, Wydawnictwo krytyki społecznej.*

Poniższa grafika obrazuje cykl przemocy, jaki często ma miejsce:

SKUTKI PRZEMOCY

Obok fizycznych skutków przemocy takich jak blizny, złamane żebra, wybite zęby, obrażenia wewnętrzne, poronienia, ubytki w zakresie wzroku i słuchu itd. występują daleko idące skutki psychiczne, które mogą się ujawniać jeszcze po bardzo wielu latach. Chodzi o różnego rodzaju stany lękowe, depresję, koszmary, zaburzenia w przyjmowaniu posiłków, zaburzenia snu, poczucie winy i wstydu, niska samoocena, utrata zaufania i zniszczony światopogląd oraz postrzeganie człowieka.

Kobiety opisują ciągłe napięcie i problemy z koncentracją. Nie mają wiary w swoje wcześniejsze umiejętności i z wielkim trudem przychodzi im radzenie sobie z problemami dnia codziennego. Do fizycznych i psychicznych skutków znęcania się nad kobietami dochodzi jeszcze ich izolacja społeczna. Sprawcy kontrolują każdy ich krok, a ofiary niejednokrotnie wycofują się ze swojego grona znajomych i przyjaciół.

Wiele badań dowodzi, że zdarzenia związane z przemocą o podłożu seksualnym oraz z przemocą psychiczną i/lub fizyczną mogą skutkować traumą. Kobiety pokrzywdzone często doświadczają poczucia niemocy, bezradności i wypalenia. Bardzo często gwałty są popełniane jako gwałty wielokrotne lub powtarzające się. Skutkami takich aktów poza obrażeniami ciała mogą być schorzenia natury psychicznej i psychosomatycznej.

PROBLEM PRZEMOCY ZAWSZE DOTYKA TAKŻE DZIECI!

Dzieci i osoby nieletnie niejednokrotnie przez długi czas odczuwają skutki sytuacji, w których ojciec znęca się nad matką lub ją poniża i zastrasza. W obliczu przemocy ze strony ojca oraz bezradności matki czują się pozbawieni pomocy. Niejednokrotnie mają poczucie odpowiedzialności i winy, za to co się dzieje. Częściowo próbują chronić matkę i próbują odwieść ojca od przemocy, często doznając przy tym również krzywd fizycznych. Nierzadko boją się wtrącać, dlatego pojawia się poczucie winy lub widząc, w jakim stanie jest matka, niejednokrotnie przejmują odpowiedzialność za opiekę i ochronę swojego rodzeństwa.

Badania dowodzą, że dzieci bardzo często padają ofiarą przemocy ze strony tego samego mężczyzny, co ich matka.

U dzieci narażonych na przemoc często obserwuje się zaburzenia snu, problemy szkolne, opóźnienia w rozwoju, agresję i lęki oraz traumatyczne stany psychologiczne.

Bardzo często jest tak, że dziewczynki identyfikujące się z matkami, które padły ofiarą przemocy domowej, same są narażone na doświadczanie przemocy w swoich związkach. Chłopcy identyfikujący się ze sprawcami są narażeni na późniejsze wykorzystywanie przemocy jako środka służącego do egzekwowania swoich potrzeb.⁴

Dlatego kobiety i dzieci pozostające w relacjach obarczonych przemocą wymagają wykwalifikowanej pomocy i wsparcia, dzięki któremu będą sobie w stanie poradzić ze swoją sytuacją. Doświadczanie przemocy to zawsze bardzo bolesne doświadczenie.

W żadnym wypadku вина związana z przemocą nie leży po stronie ofiar.

⁴ Por. Kavemann, Barbara; Kreyssig Ulrike (Wyd.) (2006). *Podręcznik - dzieci i przemoc domowa*. Wiesbaden, Wydawnictwo Nauk Społecznych VS / Wydawnictwa Specjalistyczne GWV GmbH.

DLACZEGO KOBIETY TKWIĄ W ZWIĄZKACH, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PRZEMOC?

Kobietom będącym ofiarami przemocy trudno jest się wyzwolić ze związku, w którym pojawia się przemoc. Wiele z nich przez lata doświadcza brutalnej przemocy.

Sytuacja wydaje się kobietom bez wyjścia, ponieważ

- są one uzależnione finansowo od swojego partnera,
- partner grozi im w przypadku rozstania zabranie z sobą dziecka / dzieci,
- nie chcą one pozbawiać dziecka / dzieci ojca,
- mają nadzieję na poprawę sytuacji oraz na to, że partner ponownie ujawni swoją „dobrą stronę” (tą, którą akurat w nim kochają),
- czują się odpowiedzialne za życie rodzinne i związek. W sytuacjach konfliktowych często się obwiniają za zaistniały stan rzeczy.
- wiele ofiar sądzi, że to one zawiodły i wstydzą się porozmawiać o tym z członkami rodziny lub przyjaciółmi.
- zagrożenie w sytuacjach rozstania jest największe (ryzyko zabójstwa przez byłego męża lub partnera jest w tym czasie pięciokrotnie większe niż w innych sytuacjach)⁵,
- wskutek wieloletnich doświadczeń związanych z gwałtami oraz narastającego lęku i izolacji społecznej czują one brak siły do działania oraz bezradność.

„Syndrom sztokholmski”

Częściowo obserwuje się u kobiet będących ofiarą przemocy zachowania, które określa się jako „syndrom sztokholmski”. Tak jak ofiary solidaryzujące się ze swoimi porwaczami, tak kobiety utożsamiają się ze swoimi partnerami-oprawcami. Pozwala to kobietom lepiej znosić sytuację uzależnienia. Uwolnienie się spod pręgię partnera bez pomocy z zewnątrz jest niemal niemożliwe.

⁵ Por. Crawford, M./Gartner, R. „Woman Killing. Intimate femicide in Ontario 1974–1990”. Raport dla “Women We Honour Action Committee”, Ontario, 1992.

JAKIE MOŻLIWOŚCI MAJĄ KOBIETY, KTÓRE PADAJĄ OFIARĄ PRZEMOCY W RODZINIE?

Gdy Twój partner się nad Tobą znęca, grozi Ci lub Cię obraża lub po rozstaniu nie chce zaakceptować, że nie chcesz z nim dłużej żyć i jeśli Cię prześladowuje — zacznij się bronić. Nie musisz akceptować przemocy. I nie jesteś w tej sytuacji pozostawiona sama sobie bez ochrony prawnej. Nie czekaj, aż doznasz poważnych krzywd fizycznych! Doświadczenia pokazują, że przemoc z jednej sytuacji na drugą się nasila.

- **W sytuacji zagrożenia zadzwoń na policję (tel. 110)!**
Policja jest po to, by Cię ochronić i dysponuje różnymi możliwościami działania przeciwko sprawcom przemocy.
- **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy**, która weszła w życie 1 stycznia 2002 roku, znacznie poprawiła sytuację związaną z cywilnoprawną ochroną ofiar przemocy domowej. Policja ma prawo zadecydować o czasowym wydaleniu sprawcy z danego miejsca oraz usunąć go z mieszkania. Masz prawo do złożenia wniosku w sądzie rodzinnym o przekazanie wspólnego mieszkania Tobie oraz masz możliwość na długi okres ograniczyć kontakt sprawcy z Tobą poprzez szereg zakazów (zakaz kontaktowania się i zakaz zbliżania się sprawcy do Ciebie). Dzięki tym działaniom oprawca nie będzie mógł się do Ciebie zbliżyć i nawiązywać z Tobą kontaktu wbrew Twojej woli. Jeśli sprawca nie będzie przestrzegał zakazów, będzie narażony na karę.

Dokładniejsze informacje na temat ustawy o ochronie przed przemocą podano w rozdziale „Ochrona cywilno-prawna – ustawa o ochronie przed przemocą” na stronie 21.

- Przemoc w bliskich relacjach bardzo często związana jest z całym szeregiem **czynów karalnych**: okaleczenia ciał (niebezpieczne / ciężkie), wymuszanie, ograniczanie wolności, obrażanie, gwałty / napaść seksualna, prześladowanie (stalking) itd., przez co istnieje możliwość złożenia doniesienia o popełnieniu czynu karalnego przez jego sprawcę.

Uwaga: Niektóre z ww. czynów karalnych (np. gwałt) podlegają obowiązkowemu dochodzeniu. Oznacza to, że nie ma możliwości wstrzymania dochodzenia i ustalania okoliczności przestępstwa po powiadomieniu policji lub prokuratury.

- W prawie karnym związanym z przestępstwami natury seksualnej od października 2016 obowiązuje zasada „**Nie znaczy nie**”. Zasada ta mówi, że każda czynność seksualna, do jakiej dochodzi wbrew woli danej osoby, jest czynem karalnym. Nie ma znaczenia tutaj fakt, czy ofiara broni się przed atakiem lub z jakich powodów jej się to nie udało. Także czyny polegające na poniżaniu o podłożu seksualnym podlegają karze. Przez to karze podlegają również przypadki gróźb o podłożu seksualnym, które do tej pory były klasyfikowane jako mało znaczące czyny.
- W 2007 roku weszła w życie **Ustawa o karalności uporczywego prześladowania (§ 238 kodeksu karnego)**. Ustawodawca zasygnalizował tym samym, że stalking nie jest sprawą prywatną, lecz bezprawnym aktem podlegającym karze. Narażone na tego typu rodzaj przemocy są zwłaszcza kobiety, które zakończyły związek lub odrzuciły partnera, który chciał taki związek założyć.

W marcu 2017 roku weszły w życie rozszerzające przepisy regulujące zakres czynów karalnych, które lepiej chronią ofiary stalkingu i których zadaniem jest skazywanie sprawców tego typu czynów w związku z prześladowaniem swoich ofiar. W tej chwili karze podlega ten, kto wskutek określonych czynności w natrętny sposób prześladowuje inne osoby w bezprawny sposób, co obiektywnie kwalifikuje się do zakwalifikowania tych czynów jako czyny utrudniające prawidłowe funkcjonowanie ofiary.

- **Przyjmij poradę i pozwól sobie pomóc.** Większości kobiet z trudem przychodzi opowiadanie o gwałcie ze strony partnera. Niemniej jednak powinny one „upubliczniać” sytuację. Rozmowa z zaufaną osobą lub wizyta w poradni pomagają w podejmowaniu właściwych decyzji i dają siłę. **Milczenie pomaga oprawcom, nie ofiarom!**

- Pomyśl o swoim bezpieczeństwie i podejmij **działania związane z jego ochroną oraz z ochroną swojego dziecka / swoich dzieci**:
 - Dbaj o właściwe kontakty ze swoimi sąsiadami, poproś swoich przyjaciół i krewnych, aby regularnie Cię odwiedzali, nie pozwól się wyizolować.
 - Zaufaj swojemu lekarzowi rodzinemu i poproś o zarejestrowanie doznanych krzywd w dokumentacji lekarskiej!
 - Prowadź dziennik i zapisuj akty przemocy i ich daty! Jeśli tylko jest taka możliwość, notuj kto był świadkiem aktu przemocy!
 - Jeśli się boisz kolejnych aktów przemocy ze strony swojego partnera, opuść wraz ze swoimi dziećmi mieszkanie!
 - Poproś osobę, do której masz zaufanie, aby na umówiony sygnał poinformowała policję, gdy będziesz się znajdowała w niebezpieczeństwie!
 - Przechowuj kopie najważniejszych dokumentów (patrz lista kontrolna na stronie 18) i ew. najpotrzebniejszą odzież (także dla dziecka / dzieci) w bezpiecznym miejscu!
 - Jeśli jesteś ofiarą terroru telefonicznego, nie odbieraj osobiście telefonów, lecz uruchom automatyczną sekretarkę / pocztę głosową. Złóż wniosek o nowy (zastreżony) numer telefonu i używaj go zawsze z aktywną funkcją automatycznej sekretarki. Zablokuj numer oprawcy w swoim telefonie lub w komórce.
 - Wykorzystaj dostępne blokady w mediach społecznościowych. Poinformuj operatorów platform internetowych o obraźliwych i nieprawdziwych informacjach - operatorzy będą zobowiązani do usunięcia tych wpisów. W razie potrzeby zakładaj nowe konta..
 - Zapisuj lub drukuj obraźliwe wiadomości. Nie przekierowuj ich dalej, gdyż może się zmienić nagłówek (header - protokół procesu przebiegu drogi maila w tekście źródłowym). Nie odpowiadaj na takie wiadomości
Wiadomości. Zmień ew. swoje dane kontaktowe (np. adres mailowy, numer telefonu itp..).
- Jeśli nie czujesz się bezpiecznie w swoim mieszkaniu, zwróć się do **schroniska dla kobiet!** Tam znajdziesz wraz ze swoim dzieckiem / swoimi dziećmi schronienie i wsparcie. Zrób to także w sytuacji, gdy czujesz się zagrożona pomimo przekazania mieszkania lub orzeczenia sądowego związanego z ochroną Twojej osoby!

Lista kontrolna z rzeczami, jaki Ty i Twoje dziecko / dzieci będziecie potrzebowali w przypadku wyprowadzki:

- Gotówka, dokumenty związane z kontem bankowym, karta płatnicza, karta kredytowa, książeczka oszczędnościowa
- Dowody osobiste / paszport, karta ubezpieczeniowa
- Akt małżeństwa, akt urodzenia
- Umowa o pracę, świadectwa pracy, karta podatkowa, potwierdzenie ubezpieczenia emerytalnego, decyzje urzędu pracy, urzędów pomocy społecznej
- Umowa wynajmu, polisy ubezpieczeniowe
- Prawne decyzje związane z opieką nad dziećmi
- Decyzje sądów na temat ochrony prawnej lub przekazania mieszkania, abyś potrafiła się bronić przed aktami ich naruszenia
- Potrzebne leki, zwolnienia lekarskie
- Listy osobiste i rejestry
- Przybory szkolne i zabawki dziecka / dzieci

CO MOŻE ZROBIĆ POLICJA?

Zadaniem policji jest zagwarantowanie ochrony przed przemocą i ściganie osób, jakie dopuszczają się popełnienia czynów karalnych.

W sytuacjach kryzysowych dzwoń na policję (tel. 110)! Policja może podjąć różne działania w zakresie Twojej ochrony i ochrony Twojego dziecka / Twoich dzieci. Policja może:

- wydalić sprawcę przemocy na długi okres z mieszkania i zabronić mu powrotu (**nakaz opuszczenia mieszkania i zakaz powrotu**),
- zabronić sprawcy przemocy zbliżania się do Ciebie lub świadomego aranżowania spotkań z Tobą (**zakaz zbliżania się**),
- zabronić sprawcy przemocy nawiązywania kontaktu z Tobą także za pośrednictwem urządzeń telekomunikacyjnych (telefon, komórka, Internet itp.) (**zakaz nawiązywania kontaktów**),
- zabronić sprawcy przemocy przebywania w określonych miejscach (np. w określonym promieniu od Twojego mieszkania, przedszkola, szkoły lub Twojego miejsca pracy) (**zakaz przebywania w określonych miejscach**)
- także **aresztować** sprawcę przemocy, w szczególności w sytuacji szczególnego zagrożenia i jeśli nie skutkuje nakaz opuszczenia mieszkania. Osobę taką należy natychmiast doprowadzić przed odpowiedni sąd, który zdecyduje o kontynuacji pozbawienia wolności.

Ww. środki prawne mogą być zarządzane maksymalnie na okres **10 dni**. Jeśli zagrożenie się utrzymuje, możliwe jest przedłużenie sankcji. W tym czasie masz możliwość zebrania odpowiednich porad oraz czas na podjęcie dalszych decyzji oraz złożenie wniosków zgodnie z ustawą o zapobieganiu przemocy (**patrz rozdział „Ochrona cywilno-prawna – ustawa o ochronie przed przemocą na stronie 21**).

Policja powinna zadbać, abyś złożyła zeznania niezależnie od oprawcy. W tym zakresie w kontekście dalszych działań ustalających prowadzonych przez policję oraz w kontekście Twojego bezpieczeństwa i ewentualnego dochodzenia w ramach postępowania karnego bardzo ważne jest:

- żebyś w sposób otwarty i dokładny opisała, co się wydarzyło. Jest to bardzo istotne, ponieważ policja na tej podstawie może zdecydować, jakie działania są konieczne, aby zapewnić Tobie bezpieczeństwo,
- abyś w miarę możliwości wskazała świadków,
- żebyś przekazała informacje także na temat niewidocznych lub wcześniejszych obrażeń ciała.

Pracownicy jednostek interwencyjnych zabezpieczą wszelkie ślady i dowody (np. zrobią zdjęcia, zabezpieczą narzędzia zbrodni, przesłuchają świadków, zadbają o to, by Twoje rany zostały prawidłowo opatrzone oraz żeby została sporządzona odpowiednia dokumentacja medyczna), a w przypadku czynu karalnego sporządzą doniesienie.

Jeśli jako ofiara przemocy nie chcesz pozostać w mieszkaniu, policja będzie Ci towarzyszyć w drodze do mieszkania zaufanej osoby lub w drodze do schroniska dla kobiet. Zadba przy tym również o to, by oprawca nie dowiedział się, gdzie Ty i Twoje dziecko / Twoje dzieci przebywacie.

Za Twoją zgodą policja może przekazać Twoje nazwisko i adres **jednostce interwencyjnej** wzgl. zawieźć Cię do schroniska dla kobiet lub podać Tobie dane poradni, do której się możesz zwrócić. (**patrz rozdział „Gdzie kobiety będące ofiarami przemocy mogą znaleźć porady i pomoc?” na stronie 36**).

OCHRONA CYWILNO-PRAWNA – USTAWA O OCHRONIE PRZED PRZEMOCĄ

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy (niem. GewSchG), która weszła w życie 1 stycznia 2002 roku, przyczyniła się do ogólnej poprawy ochrony prawnej, w szczególności w kontekście przemocy domowej.

Aktami przemocy w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy są akty, w których dochodzi do okaleczania ciała, naruszania stanu zdrowia, ograniczania wolności wzgl. do składania tego typu gróźb oraz niedopuszczalne sytuacje związane z prześladowaniem i obrażaniem.

Zgodnie z zasadą „**Sprawca opuszcza dom – ofiara zostaje!**” kobieta będąca ofiarą przemocy może - przynajmniej tymczasowo - otrzymać mieszkanie do samodzielnej dyspozycji w wyniku decyzji sądu. Ponadto może zostać orzeczone ograniczenie kontaktów i przebywania na określonym terenie (zakaz zbliżania się do ofiary).

Ustawa o zapobieganiu przemocy dotyczy zarówno relacji małżeńskich, jak i pozamałżeńskich.

Ochrona przed przemocą i prześladowaniem / przepisy ochronne — § 1 ustawy o ochronie przed przemocą

Zgodnie z § 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy sąd cywilny może wydawać zarządzenia związane z ochroną ofiar, gdy osoba składająca wniosek stała się ofiarą zamierzonego i bezprawnego aktu przemocy ze strony sprawcy, stanowiącym zagrożenie dla jej życia i zdrowia oraz polegającym na ograniczeniu jej wolności. Nie ma tutaj szczególnego znaczenia relacja łącząca sprawcę z ofiarą, dzięki czemu środki związane z ochroną ofiar mogą być zarządzane także w przypadkach przemocy niezwiązanych z przemocą domową.

Jeśli jesteś ofiarą przemocy ze strony swojego partnera, wówczas oznacza to, że możesz żądać od swojego oprawcy zaniechania działań polegających na ograniczaniu wolności, zadawaniu ran, pozbawianiu majątku, składaniu gróźb, wykorzystywaniu seksualnym itp. Środki związane z ochroną mogą być zarządzane również wtedy, gdy sprawca grozi Tobie tego typu czynami (bezprawne pogrozki) lub jeśli Cię prześladowuje. Pod pojęciem prześladowania należy np. rozumieć czyhanie pod mieszkaniem, czatowanie w miejscu pracy, lecz także nawiązywanie kontaktu przez telefon stacjonarny i komórkowy (terror telefoniczny), za pośrednictwem poczty elektronicznej lub sieci społecznościowe (stalking).

Tego typu przypadki występują szczególnie często po rozstaniu partnerów, kiedy to sprawca zaczyna śledzić i nagabywać ofiarę.

Sąd może zabronić sprawcy przemocy,

- wstępu do Twojego mieszkania,
- zbliżania się do Twojego mieszkania oraz przebywania w określonej odległości od niego,
- odwiedzania określonych miejsc, w których będziesz regularnie przebywać (np. miejsce pracy, przedszkole i szkoła dziecka / dzieci, miejsca spędzania wolnego czasu),
- nawiązywać z Tobą kontakt - osobiście, przez telefon, telefon komórkowy, listownie, pocztą elektroniczną lub za pośrednictwem mediów społecznościowych,
- aranżowania spotkań z Tobą.

Na liście tego typu działań znajduje się jeszcze cały szereg innych możliwości. W zależności od okoliczności indywidualnego przypadku sąd może zarządzić także inne środki, które będą konieczne, aby zapewnić Tobie bezpieczeństwo. W zakresie powyższych działań można w razie konieczności łączyć ze sobą różne środki. Działania ochronne są orzekane na czas określony, ich okres obowiązywania zależy od przypadku indywidualnego.

Sąd może zarządzić środki ochronne także w sytuacjach, w których sprawca popełnił gwałt w stanie niepoczytalności (pod wpływem alkoholu lub narkotyków).

Postępowanie wbrew zarządzeniom mającym Cię chronić jest karalne i podlega karze pozbawienia wolności do jednego roku lub karze grzywny (§ 4 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy).

Przekazanie wspólnie wykorzystywanego mieszkania — § 2 ustawy o zapobieganiu przemocy

§ 2 ustawy o zapobieganiu przemocy daje ofiarom przemocy prawo do przekazania wspólnie wykorzystywanego mieszkania do użytkowania kobiecie. Dzięki temu ofiara powinna mieć większe bezpieczeństwo i ochronę przed kolejnymi aktami przemocy.

Jeśli jesteś ofiarą zamierzonych i bezprawnych aktów przemocy ze skutkiem w postaci obrażeń ciała, uszczerbku na zdrowiu lub aktów godzących w Twoją wolność osobistą i prowadzisz ze sprawcą przemocy wspólne gospodarstwo domowe, wówczas prawo zażądać, przynajmniej na jakiś czas, samodzielnego użytkowania mieszkania.

Jeśli stałaś się ofiarą gróźb związanych z tego typu aktami przemocy, wówczas masz prawo do przekazania wspólnego mieszkania, jeśli w ten sposób będzie można uniknąć nadmiernych trudności. Zgodnie z ustawą o poprawie praw dziecka, jeśli przemoc jest skierowana jedynie wobec dziecka, wówczas w celu ochrony dziecka możliwe jest przekazanie mieszkania na rzecz z jednego rodziców lub na rzecz osoby trzeciej.

Jeśli jesteś żoną sprawcy, możesz zgodnie z § 1361b kodeksu cywilnego zażądać przekazania mieszkania małżeńskiego do samodzielnego wykorzystywania, jeśli dalsze przebywanie w nim Twojego męża wiązałoby się z nadmiernymi trudnościami. Z taką sytuacją mamy do czynienia z reguły w przypadku stosowania przemocy lub jeśli istnieje zagrożenie dobra dzieci mieszkających w gospodarstwie domowym.

Czas trwania przekazania mieszkania:

- Jeśli sama lub wspólnie z innymi osobami wynajmujesz lub jesteś właścicielką mieszkania, sąd może zdecydować, że będziesz mogła od zaraz przez określony czas samodzielnie użytkować mieszkanie.

- Jeśli sprawca jest jedynym najemcą lub właścicielem mieszkania, mieszkanie zostanie najpierw przekazane Tobie na tak długi okres czasu, jaki będzie konieczny, by zapewnić Tobie schronienie. Okres ten wynosi zazwyczaj maksymalnie sześć miesięcy, w wyjątkowych sytuacjach może być jednak przedłużany na kolejne sześć miesięcy.
- Jeśli posiadacie wspólną umowę najmu lub współwłasność mieszkania, wówczas sąd orzeka czas przekazania mieszkania na podstawie indywidualnych okoliczności dla danej sytuacji.

W przypadku naruszania zasad:

Sprawca przemocy nie może przeszkadzać lub utrudniać wykorzystywania mieszkania przez Ciebie. **Sąd może poza tym jednoznacznie zakazać sprawcy przemocy wypowiedzenia umowy najmu lub sprzedaży mieszkania.**

Jeśli sprawca przemocy mimo decyzji sądu będzie pozostawał w mieszkaniu, zarządzanie sądu zostanie wyegzekwowane przy pomocy komornika sądowego oraz ew. policji.

Jeśli sprawca podczas okresu objętego przekazaniem mieszkania do użytku kobiety w sposób nieuprawniony zapewni sobie dostęp do mieszkania, wówczas będzie to traktowane jako czyn karalny.

W takiej sytuacji należy wezwać pomoc policji, powołując się na decyzję sądu.

Jeśli jednak kobieta przyjmie sprawcę przemocy do mieszkania, wówczas sąd może wnioskować o uchylenie decyzji związanej z przyznaniem jej prawa do użytkowania lokalu. Jeśli tego nie uczyni, wówczas w mocy pozostaje wcześniejsza decyzja, która w czasie obowiązywania może być ponownie egzekwowana.

TYMCZASOWA OCHRONA PRAWNA – WNIOSKI PRZYSPIESZONE

O zastosowanie środków ochrony oraz przekazania mieszkania na użytek ofiary można wnioskować w sądzie rodzinnym także w ramach procedury przyspieszonej (**środki tymczasowe**).

Procedury przyspieszone mają szczególne znaczenie zwłaszcza wtedy, gdy policja czasowo wydalila sprawcę przemocy z miejsca zamieszkania. Ale nawet jeśli rozstałaś się ze swoim partnerem z powodu aktu przemocy bez zaangażowania policji, konieczna jest szybka decyzja, ponieważ właśnie w obliczu rozstania zagrożenie jest największe. Odpowiedni wniosek powinnaś złożyć natychmiast po zdarzeniu związanym z aktem przemocy. Jeśli od incydentu minął już jakiś czas, sąd raczej odrzuci konieczność zastosowania tryby przyspieszonego.

Wniosek przyspieszony możesz złożyć za pośrednictwem swojego adwokata, osobiście w sądzie lub możesz go przesłać pocztą na adres sądu. Masz również możliwość złożenia wniosku przyspieszonego do protokołu w formie ustnej w obecności urzędnika w biurze podawczym sądu.

W ramach **procedury przyspieszonej** wystarczy, że złożysz przed sądem wiarygodne zeznania, z których będzie wynikać, że sprawca Tobie grozi oraz że czujesz lęk przed kolejnymi aktami przemocy. Może to się odbyć w ramach oświadczenia pod przysięgą, przedłożenia dokumentacji lekarskiej, oświadczeń składanych pod przysięgą przez świadków lub w formie protokołu policyjnego.

Sąd ma prawo wydawać decyzje w ramach procedury przyspieszonej także **bez przesłuchania sprawcy**.

Jeśli od aktów przemocy minął dłuższy czas, należy wytoczyć postępowanie główne. W ramach takiej procedury nie wystarczy jedynie zeznanie. W takiej sytuacji należy przedstawić dowody, które przekonają sąd o występowaniu aktów przemocy. Środkami dowodowymi są: Zeznania świadków, zaświadczenia lekarskie, protokoły policyjne, ekspertyzy rzeczoznawców oraz przesłuchania wnioskodawczyń i stron przeciwnych przez sąd. Zaleca się w tym zakresie skorzystanie z usług adwokata.

PRAWO DO ODSZKODOWANIA I REKOMPENSATY FINANSOWEJ ZA DOZNANE CIERPIENIA

Zgodnie z § 823 kodeksu cywilnego możesz wysunąć wobec sprawcy roszczenia odszkodowawcze z powodu zniszczenia lub pozbawienia Cię własności lub wobec kasy chorych roszczenia związane z niepokrytymi kosztami leczenia. Poza tym w przypadku urazów ciała przysługuje Tobie zgodnie z § 253 ust. 2 kodeksu cywilnego rekompensata finansowa za doznane cierpienia.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OCHRONĄ DZIECI

Opieka rodzicielska

Gdy matki doświadczają krzywd związanych z przemocą, problem zawsze dotyka także dzieci. Artykuł 31 Konwencji Stambulskiej wzywa zatem do uwzględniania incydentów związanych z przemocą w przypadkach wydawania decyzji dotyczących prawa do odwiedzin i opieki nad dziećmi. Wykonywanie wspólnych rodzicielskich obowiązków związanych z opieką nad dziećmi nie idzie w takich przypadkach w parze z dobrem dzieci, przez co przynajmniej częściowo koniecznym i sensownym rozwiązaniem jest przenoszenie obowiązku opiekuńczego na matkę. Aby zapobiegać (kolejnym) zagrożeniom dla Twojego dziecka / Twoich dzieci, powinnaś niezwłocznie po rozstaniu z partnerem złożyć wniosek o tymczasowe prawo do decydowania o miejscu pobytu dziecka / dzieci wzgl. o opiekę nad dzieckiem / dziećmi.

Prawo do kontaktów

Niezależnie od regulacji wynikających z prawa opiekuńczego sprawca z reguły zachowuje prawo do kontaktów z dzieckiem / z dziećmi.

Z uwagi na fakt, że przebywanie dziecka z ojcem, który dopuszcza się aktów przemocy, nie służy dobru dziecka, prawo do kontaktów ojca może zostać ograniczone lub odebrane, co wymaga jednak złożenia odpowiedniego wniosku. Sytuacją, która tego wymaga, jest np. sytuacja, w której dobro dziecka jest zagrożone przez ryzyko wystąpienia kolejnych aktów znęcania się nad matką / dziećmi. Ofiary gwałtów popełnianych w ramach przemocy domowej bardzo często odczuwają sądowe decyzje związane z prawem do kontaktów z dziećmi jako postępowanie wbrew jej potrzebom związanym z bezpieczeństwem. Możliwe jest również zarządzenie różnych form kontaktów opiekuńczych. Informacji na ten temat udzielają urzędy ds. młodocianych oraz odpowiednie poradnie.

Aby zagwarantować sobie w miarę kompleksową ochronę, powinnaś złożyć odpowiednie wnioski związane z opieką rodzicielską lub z ograniczaniem kontaktów z dziećmi w miarę możliwości w tym samym czasie, co wnioski o ochronę swojej osoby.

ŚCIGANIE PRZESTĘPSTW

Jeśli stałaś się np. ofiarą przemocy fizycznej, grożono Tobie w nieprawny sposób, zmuszano Cię przemocą lub groźbami do określonego postępowania, jeśli zostałaś zgwałcona, jeśli ograniczono Twoją wolność, zniszczono Twoje mienie lub Cię go pozbawiono, wówczas mamy do czynienia z czynem karalnym, w przypadku którego masz prawo **do złożenia doniesienia o popełnieniu czynu karalnego**.

Musi z niego jasno wynikać, że Twoim zamiarem jest wszczęcie dochodzenia karnego przeciwko sprawcy. Doniesienie można złożyć zarówno na każdym komisariacie policji, jak i bezpośrednio w lokalnej prokuraturze. W ramach doniesienia pomocne może być podanie nazwiska i adresu świadków, dołączenie zdjęć doznanych urazów lub stanu mieszkania oraz odpowiedniej dokumentacji medycznej. Doniesienie o popełnieniu czynu karalnego powinno zostać złożone w miarę możliwości bezpośrednio po jego popełnieniu, ponieważ wtedy można się spodziewać właściwego zabezpieczenia dowodów i śladów.

W przypadku mniej poważnych czynów, np. w przypadku obrażania ofiary, wniosek karny musisz złożyć w ciągu trzech miesięcy od popełnienia danego czynu.

Niektóre czyny karalne, np. gwałt, są ścigane przez policję i prokuraturę **z urzędu**. Oznacza to, że nie ma możliwości wstrzymania dochodzenia i ustalania okoliczności przestępstwa, jeśli w sprawę została włączona policja i prokuratura.

Postępowanie ustalające i rozprawa główna

Przed złożeniem zeznań jako świadek musisz zostać poinformowana o swoich prawach. Pytania z zakresu twojej osobistej sfery życia mogą być zadawane jedynie tylko wtedy, gdy jest to konieczne. Nie musisz odpowiadać na pytania, w przypadku których odpowiedzi obciążałaby Ciebie i Twoich bliskich. Jeśli obwiniony jest Twoim bliskim członkiem rodziny, wówczas przysługuje Tobie prawo do odmowy składania zeznań. Podczas składania zeznań może Tobie towarzyszyć adwokat lub inna zaufana osoba. Adwokaci mają zasadniczo prawo do obecności podczas Twoich przesłuchań.

Ty możesz się włączać w postępowanie jako oskarżyciel posiłkowy lub w określonych przypadkach możesz być reprezentowana przez obrońcę ofiar z urzędu. Jako oskarżyciel posiłkowy nie jesteś jedynie świadkiem, lecz także stroną w postępowaniu i masz pra-

wo do obecności w rozprawie głównej oraz prawo do składania wniosków i wnoszenia środków prawnych.

W celu zapobiegania zagrożeniom, na Twój wniosek może zostać podany adres figurujący w aktach oraz w ramach rozprawy głównej, np. Twojego adwokata jako adres wiążący dla wszelkiej korespondencji. Podczas przesłuchania Twojej osoby w ramach rozprawy głównej, w określonych warunkach na Twój wniosek z rozprawy mogą zostać wykluczone osoby postronne oraz także oskarżony.

OPIEKA PSYCHOSPOŁECZNA NA CZAS PROCESU

Od 1 stycznia 2017 roku jako ofiara szczególnie okrutnego czynu karalnego (np. gwałt lub atak o podłożu seksualnym) masz prawo w określonych przypadkach złożyć wniosek o przydzielenie bezpłatnej opieki psychospołecznej na czas procesu.

Indywidualny opiekun psychologiczno-społeczny będzie Tobie służył wsparciem podczas postępowania wyjaśniającego i karnego, informował Cię o ich przebiegu oraz pomagał w zakresie zwalczania lęków i innych potencjalnych problemów pojawiających się podczas postępowania karnego. Listę tego typu opiekunów działających na terenie landu Rheinland-Pfalz jest opublikowana w Internecie.⁶

Szczegółowe informacje na temat Twoich praw w ramach postępowania karnego zawiera „Instrukcja dla ofiar czynów karalnych”.⁷

⁶ Por. https://jm.rlp.de/fileadmin/mjv/Themen/Psychosoziale_Prozessbegleitung/2017-09-20_anerkannte_psychosoziale_Prozessbegleiterinnen_und_Prozessbegleiter.pdf.

⁷ Por. https://opferschutz.rlp.de/fileadmin/opferschutz/Startseite/Opfermerkblatt_2017_RLP_Version.pdf.

ZWOLNIENIE Z KOSZTÓW POSTĘPOWANIA / ZWOLNIENIE Z KOSZTÓW PROCESOWYCH / DORADZTWO

Jeśli nie posiadasz żadnych dochodów lub jeśli są one w Twoim przypadku niskie, możesz w ramach postępowania **rodzinnego** złożyć wiosek o **zwolnienie z kosztów postępowania**. Pomoc ta obejmuje zarówno koszty postępowania, jak i koszty adwokata. W przypadku wszystkich postępowań cywilno-prawnych pomoc taka nosi nazwę **zwolnienia z kosztów procesowych**.

Jeśli nie jest prowadzone postępowanie sądowe, możesz otrzymać **dokument uprawniający** Ciebie do otrzymania porady i pozasądowego przedstawiciela w postaci adwokata. O taki dokument możesz wnioskować, jeśli nie posiadasz dochodów lub jeśli są one niewielkie.

Takie wnioski są przyjmowane przez **biura podawcze w sądach**.

W określonych przypadkach w ramach **postępowań karnych** na wniosek może zostać przydzielony bezpłatny adwokat lub możesz otrzymać wsparcie w zakresie kosztów procesowych na zaangażowanie adwokata.

USTAWA O ODSZKODOWANIACH DLA OFIAR

Jeśli przedmiotowy czyn związany z bezprawnym aktem przemocy został popełniony w zamierzony sposób na terenie Niemiec, wówczas jako ofiara masz Prawo zgodnie **ustawą o odszkodowaniach dla ofiar** wnioskować o zwrot kosztów leczenia oraz ew. o wypłatę renty i świadczenia opiekuńczego.

Aby otrzymywać świadczenia związane z odszkodowaniami dla ofiar przemocy, należy złożyć odpowiedni wniosek. Wnioski można składać w Urzędzie Landu ds. Socjalnych, Nieletnich i Opieki (więcej informacji pod adresem: www.lsjv.rlp.de).

NA CO TRZEBA ZWRACAĆ UWAGĘ W PRZYPADKU MIGRANTÓW I KOBIET Z PRZESZŁOŚCIĄ UCHODźCÓW?

Jeśli doznałaś krzywd związanych z przemocą jako obywatelka innego państwa, masz takie same możliwości ochrony jak niemieckie kobiety.

Jeśli po doświadczeniach związanych z przemocą rozstaniesz ze swoim partnerem i np. będziesz poszukiwać schronienia i pomocy w schronisku dla kobiet, wówczas pracowniczki schroniska będą potrzebowały od Ciebie jak najszybszego przekazania informacji na temat Twojego statusu związanego z pobytem na terenie Niemiec. Dlatego w momencie rozstania wzgl. wyprowadzki z domu musisz koniecznie ze sobą zabrać dokumenty, z których takie informacje wynikają. Mogą to być np. paszport / paszport tymczasowy, pozwolenie na pobyt, zaświadczenie o pobycie tolerowanym, pozwolenie na przebywanie na określonym terenie lub też decyzję o przyjęciu.

Rozstanie nie musi oznaczać, że Twoje prawo do pobytu na terenie Niemiec będzie zagrożone.

Jeśli posiadasz tytuł zezwalający na bezterminowy pobyt, taki jak np. zezwolenie na osiedlenie, wówczas nie masz się czego obawiać.

Natychmiast po rozstaniu z partnerem skontaktuj się z odpowiednią placówką dyplomatyczną i poinformuj ją (najlepiej w formie pisemnej) o prawdopodobnym rozpadzie dalszego pożycia małżeńskiego z uwagi na doświadczenia związane z przemocą. Poinformuj koniecznie, czy z uwagi na znęcanie się ze strony swojego partnera byłaś już zmuszona szukać schronienia w odpowiedniej instytucji (np. schronisko dla kobiet), czy też Twój mąż został wydany na mocy decyzji policji wzgl. sądu ze wspólnego mieszkania.

Jeśli dysponujesz jedynie okresowym pozwoleniem na pobyt, np. jeśli Twoje małżeństwo z Niemcem trwa krócej niż trzy lata, wówczas w określonych okolicznościach masz możliwość otrzymania po rozstaniu z mężem samodzielnego pozwolenia na pobyt. Tak jest w sytuacjach, w których Twój mąż stanowi zagrożenie dla Twojego życia, Twojego zdrowia i Twojej wolności poprzez stosowanie przemocy fizycznej, seksualnej i psychicznej.

Jeśli Twoje dziecko / dzieci posiada / posiadają niemieckie obywatelstwo, wówczas masz prawo na pozwolenie na pobyt, jeśli posiadasz prawo do opieki nad dzieckiem / dziećmi.

Po rozstaniu Twój na Twoim partnerze z reguły ciąży obowiązek utrzymania dzieci. Dotyczy to także sytuacji, w których pozwolenie na pobyt jest czasowe lub jeśli Twój mąż również posiada niemieckie obywatelstwo.

Możliwości prawne wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, a wśród nich przekazanie mieszkania do Twojej dyspozycji, przysługują Tobie dokładnie w takim samym zakresie, jak kobietom niemieckim! Nie powstrzymuj się zatem z obawy o utratę swojego prawa pobytu od rozstania i rozwodu ze swoim mężem-oprawcą.

Zwróć się o pomoc do policji, poradni lub schronisk dla kobiet (to w tych instytucjach najczęściej jest oferowana pomoc także przy wsparciu tłumaczy).

Także jako **kobieta-uchodźca** masz do dyspozycji wszystkie możliwości związane ze skuteczną obroną przed przemocą ze strony swojego partnera. Doniesienie na partnera lub rozstanie z nim z reguły nie mają wpływu na rezultat prowadzonego postępowania

azylowego. Także wszelkie świadczenia z tytułu wsparcia ze strony państwa nadal Tobie przysługują. Także po rozstaniu według prawa niemieckiego ojciec i matka z reguły mają wspólne prawo do opieki nad dziećmi oraz decydują wspólnie o miejscu przebywania, o szkole, do której uczęszczają dzieci oraz o kształceniu dzieci.

Podczas postępowania w sprawie uzyskania azylu musi być przez cały czas możliwość skontaktowania się z Tobą. Jeśli opuszczasz swojego męża, musisz **niezwłocznie** zgłosić zmianę swojego adresu (najlepiej listem poleconym):

- w Federalnym Urzędzie ds. Migracji i Uchodźców,
- w odpowiedniej placówce dyplomatycznej oraz
- odpowiedniemu sądowi, jeśli złożono pozew w związku z odmowną decyzją w sprawie azylu.

Brak możliwości kontaktu z Tobą może negatywnie wpłynąć na postępowanie oraz dalsze pobieranie świadczeń.

Także w tym przypadku zalecamy w momencie rozstania z partnerem skorzystanie z porady prawnej oraz możliwości wsparcia, jakie oferują odpowiednie poradnie.

Czynami zagrożonymi karą są również sytuacje przymusowych małżeństw i okaleczenie narządów płciowych. Poradnie specjalistyczne oferują wsparcie w zakresie odpowiednich rozwiązań i są w stanie także w razie potrzeby zaoferować Tobie lokum.

W **ośrodkach tymczasowego zakwaterowania dla uchodźców** pracownicy opieki nad osobami pokrzywdzonymi w wyniku przemocy potraktują zajmą się Tobą jako osobą dotkniętą tym problemem. Plan awaryjny zakłada natychmiastowe rozdzielenie kobiety będącej ofiarą aktu przemocy od sprawcy oraz poddanie jej badaniom lekarskim i udostępnienie pomocy tłumaczy i doradców. Ponadto istnieje możliwość przeniesienia Twojego dziecka / Twoich dzieci do innych ośrodków recepcyjnych.

GDZIE KOBIETY BĘDĄCE OFIARAMI PRZEMOCY MOGĄ ZNALEŹĆ PORADY I POMOC?

Do dyspozycji w zakresie porad prawnych są adwokaci. Niektórzy z nich specjalizują się w prawie karnym oraz w sprawach, w których konieczne jest oskarżenie posiłkowe. W kwestiach związanych z rozstaniem i rozwodami adwokaci dysponują fachową wiedzą z zakresu prawa rodzinnego. Ich adresy znajdziesz w Izbie Adwokackiej lub w Internecie.

Schroniska dla kobiet i poradnie przy nich działające

Schroniska dla kobiet oferują ochronę i pomoc kobietom będącym ofiarami przemocy psychicznej, fizycznej i seksualnej.

W schronisku kobiety będące ofiarami przemocy domowej oraz ich dzieci znajdą schronienie o każdej porze dnia i nocy. Narodowość, religia i poziom dochodów nie mają tutaj żadnego znaczenia.

Wstęp do schronisk dla kobiet jest zabroniony dla mężczyzn. **Adresy tych placówek stanowią tajemnicę. Wiąże się to z bezpieczeństwem kobiet zamieszkujących schroniska.** Kontakt należy nawiązać telefonicznie. Podczas rozmowy należy ustalić miejsce spotkania w celu przyjęcia do schroniska.

Pracownicy schroniska dla kobiet będą dla Ciebie wsparciem i udzielą Tobie wszechstronnych porad. Oferują one również pomoc psychologiczną związaną z przeżyciami, jakich doznały ofiary przemocy. Pomogą Tobie w ramach wszelkich procesów związanych z kontaktami z organami władzy i urzędami (policja, sąd, urząd pracy, urząd ds. społecznych i nieletnich), a także w ramach poszukiwań mieszkania. Na Twoje życzenie nawiążą również kontakt z adwokatem. To jakie kroki podejmiesz, zależy Tylko od Ciebie. W schroniskach dla kobiet istotną rolę odgrywa także praca z dziećmi, ponieważ przemoc w rodzinie jest również dla nich obciążeniem związanym z traumatycznymi prze-

życiami. Dzieci przebywające w placówkach takich jak schroniska dla kobiet są objęte również odpowiednim programem wsparcia realizowanym.

Nawet, jeśli nie chcesz pójść do schroniska dla kobiet, możesz uzyskać wsparcie **poradni działających przy schroniskach dla kobiet**.

Niezależne telefony zaufania — poradnie związane z przemocą seksualną

Kobiety doświadczają przemocy seksualnej nie tylko ze strony obcych mężczyzn, lecz o wiele częściej ze strony swoich partnerów. Do dwóch trzecich wszystkich przypadków dochodzi w bliskich relacjach rodzinnych i domowych.

Telefony zaufania dla kobiet oferują wsparcie telefoniczne oraz osobiste porady (na życzenie rozmowy odbywają się anonimowo). Służą one wsparciem w zakresie np. złożenia doniesienia lub w ramach rozpraw sądowych.

Jednostki interwencyjne i poradnie specjalistyczne w zakresie proaktywnych porad wstępnych.

Jednostki interwencyjne i poradnie specjalistyczne w zakresie proaktywnych porad wstępnych nawiążą z Tobą kontakt po interwencji policji (warunkiem jest Twoja zgoda), oferując wstępną pomoc psychologiczno-socjalną. Poza tym instytucje te dostarczają informacji w zakresie możliwości prawnych (np. składanie wniosków zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy) oraz są w stanie z Tobą sporządzić plan ochrony i bezpieczeństwa. Współpracują one ściśle z takimi instytucjami jak policja, organy wymiaru sprawiedliwości i inne instytucjami zajmującymi się ochroną ofiar przemocy, takimi jak schroniska dla kobiet, telefony zaufania dla kobiet oraz instytucje zajmujące się ochroną dzieci.

Urzędy ds. Nieletnich / Ogólne Służby Społeczne (niem. ASD - Allgemeine Soziale Dienste)

Urzędy ds. Nieletnich / Ogólne Służby Społeczne (niem. ASD - Allgemeine Soziale Dienste) to jednostki powołane do życia dla kobiet będących ofiarami przemocy, które żyją z dziećmi lub nieletnimi i są ich opiekunkami prawnymi. Urzędy ds. Nieletnich mają jasne zadanie polegające na ochronie praw dzieci i osób nieletnich. Urzędy ds. Nieletnich mogą służyć wsparciem dla Ciebie i Twojego dziecka / Twoich

dzieci w zakresie np. doradztwa opiekuńczego oraz służyć poradami w zakresie prawa opiekuńczego oraz prawa określającego możliwości kontaktów z dziećmi lub w kwestiach związanych partnerstwem lub rozstaniem - oraz w przypadkach zagrożenia godności dziecka wzgl. osoby nieletniej, są w stanie nieść pomoc wychowawczą. W ramach rozpraw przed sądami rodzinnymi Urzędy ds. Nieletnich wspierają sądy rodzinne w ramach poszukiwania właściwych rozwiązań. Ponadto dzieci, których bezpieczeństwo jest zagrożone, mogą zostać objęte szczególną opieką.

Nie wstydź się wizyty w Urzędzie ds. Nieletnich; tu otrzymasz poradę oraz istotne informacje związane z Twoją obecną sytuacją.

W landzie Rheinland-Pfalz policja informuje Urząd ds. nieletnich o sytuacjach, w których dzieci są dotknięte problemem przemocy w ramach bliskich relacji rodzinnych i partnerskich. Jeśli w ramach interwencji policji doszło do wydalenia sprawcy lub został wydany zakaz jego kontaktowania i zbliżania się z ofiarami, wówczas Urząd ds. Nieletnich jest o takim fakcie informowany, jeśli w rodzinie występują dzieci. Urząd ds. Nieletnich nawiąże wówczas z Państwem kontakt, oferując swą pomoc i wsparcie.

Służby niosące pomoc dzieciom

Jeśli Twoje dziecko / Twoje dzieci również są narażone na przemoc lub jeśli zachodzi takie podejrzenia, możesz się zwrócić do jednej ze służb niosących pomoc pokrzywdzonym dzieciom. Służby niosące pomoc dzieciom występują w obronie praw dzieci i osób nieletnich. Są to miejsca, w których chłopcy i dziewczęta będące ofiarami fizycznego i/lub psychicznego znęcania się ze strony oprawcy, a także nadużyć seksualnych lub zaniedbań albo w przypadku których istnieje takie przypuszczenie, mogą znaleźć pomoc i wsparcie.

Służby niosące pomoc dzieciom oferują dzieciom i osobom nieletnim wymaganą pomoc związaną z obroną przed kolejnymi zagrożeniami i przed powtarzającymi się zagrożeniami oraz pomoc pozwalającą im radzić sobie z traumatycznymi przeżyciami, a także z doznanymi krzywdami psychicznymi i urazami fizycznymi.

W landzie Rheinland-Pfalz jest 18 takich instytucji niosących pomoc dzieciom w 18 oddziałach, które obejmują swoim zasięgiem 26 miast i powiatów. Informacje na temat aktualnie działających oddziałów, obszarów objętych ich odpowiedzialnością

oraz dane adresowe podano na stronie internetowej Ministerstwa ds. rodziny, kobiet, młodzieży, integracji i ochrony konsumentów.⁸

Lekarze pomogą Tobie w kwestiach zdrowotnych będących ewentualnymi skutkami aktów przemocy. Obowiązuje ich zasadniczo zasada zachowania poufności, zatem są oni zobowiązani do zachowania wszelkich przekazywanych im informacji wyłącznie do swojej wiadomości. Jedynie w sytuacjach wyjątkowych, np. jeśli zachodzi obawa o Twoje życie w związku z możliwością kolejnych poważnych aktów przemocy, lekarze mają obowiązek przerwać milczenie i złożyć doniesienie. Wcześniej jednak lekarze będą próbowali Cię nakłonić, abyś to Ty sama złożyła doniesienie wzgl. poproszą Cię o zwolnienie ich z obowiązku zachowania poufności lub będą Tobie doradzać poszukiwanie schronienia.

Zaufaj swojemu lekarzowi! Tylko w ten sposób będziemy mogli Tobie pomóc w optymalny sposób.

Dyskretne zabezpieczenie śladów

Oddział medycyny sądowej przy Instytucie Medycyny Prawnej Uniwersytetu w Mainz, Zespół Szpitalny w Wittlich i Klinika Dom Matki Sióstr Boromeuszek Sp. z o.o. w Trier sporządzają dokumentację związaną z urazami ofiar, którą można ewentualnie wykorzystać w sądzie, nawet gdy **nie było składane doniesienie**. Wyniki badań są archiwizowane do momentu ewentualnego złożenia doniesienia przez ofiarę w instytucie medycyny karnej. Wyniki obdukcji udokumentowane także w formie zdjęć mogą Tobie później pomóc jako materiał dowodowy, na wypadek gdyby doszło do procesu sądowego. W celu sporządzenia dokumentacji związanej z Twoimi urazami i w celu zabezpieczenia śladów zwróć się proszę do odpowiedniej placówki. Numery telefonów zostały podane w rozdziale „**Poradnie dla ofiar przemocy**” na stronie 53.

Leczenie traumy zgodnie z ustawą o odszkodowaniach dla ofiar – pomoc dla ofiar aktów przemocy

Jeśli stałaś się ofiarą aktu przemocy (ciężkie obrażenia ciała, gwałt lub jeśli byłaś świadkiem ciężkiego przestępstwa związanego z aktem przemocy) i jeśli doznałaś urazu

⁸ Por. https://mffjiv.rlp.de/fileadmin/MFFJIV/Familie/Adressliste_KSD_mit_Traeger_-_Stand_August_2017_KS.pdf.

psychicznego, możesz otrzymać skierowanie na leczenie w jednej z pięciu placówek leczenia urazów traumatycznych. Instytucje te znajdują się w Bad Neuenahr-Ahrweiler, Trier, Kaiserslautern oraz dwa oddziały w Mainz. Warunkiem takiego leczenia jest złożenie wniosku zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w Powiatowym Urzędzie ds. Socjalnych, Nieletnich i Opieki lub w jednej z pięciu placówek leczącej urazu psychiczne. **Adresy i numery telefonów zostały podane w rozdziale „Poradnie dla ofiar przemocy” na stronie 52.**

Instytucje niosące pomoc ofiarom takie jak „WEISSE RING” oferują wsparcie i porady. **Z biurem WEISSE RING na terenie naszego landu mieszczącym się w Mainz można się skontaktować, dzwoniąc pod numer 06131 6007311.** Więcej adresów można znaleźć w Internecie pod adresem www.weisser-ring.de.

Dla **migrantów** powołano specjalne poradnie w zakresie przemocy. np. SOLWODI e. V. zajmuje się wyłącznie sprawami cudzoziemek, które padły ofiarą przemocy, handlu ludźmi oraz zostały przymuszone do zawarcia małżeństwa.

Ponadto w landzie Rheinland-Pfalz znajdują się liczne oddziały służb niosących pomoc migrantom w zakresie doradztwa ogólnego. **Można je znaleźć pod adresem: <https://einbuengerung.rlp.de/de/themen/information-und-beratung/>.**

Pełnomocnicy ds. kobiet i równouprawnienia są w stanie udzielić Tobie porady i skierować Cię do odpowiednich instytucji. Znajdziesz ich we wszystkich miastach, powiatach i gminach.

Więcej informacji na temat projektu interwencyjnego **RIGG** landu Rheinland-Pfalz znajdziesz w Internecie pod adresem **www.rigg.rlp.de**.

PRACA ZE SPRAWCAMI PRZEMOCY

„Pytanie: Ty byłeś zatem wściekły, że jej nie było w domu i że nie zrobiła kolacji dla ciebie i twojego syna?

Odpowiedź: Tak.

Pytanie: Co się wówczas wydarzyło?

Odpowiedź: Wróciła o 9:00 ... Warknąłem, pytają dlaczego tak późno wraca ... Poszła do kuchni i się w niej zamknęła. Ja z kolei wyważyłem drzwi.

Pytanie: Co się wówczas wydarzyło?

Odpowiedź: Uderzyłem ją. W głowę. Wyszedłem z siebie.

Rzuciłem ją na ścianę. Potem leżała na podłodze i wtedy jeszcze ją kopnąłem . (płacz) ... to było okropne.

Pytanie: Czy Twoja żona zgłosiła doniesienie lub wezwała policję?

Odpowiedź: Nie.

Pytanie: Następnego dnia Twoja żona zniknęła?

Odpowiedź: Tak. Wróciłem z pracy i w domu nie było ani jej, ani dzieci.

Pytanie: Czy gdyby nie opuściła domu - zabiłbyś ją jeszcze raz?

Odpowiedź: (pauza) Z pewnością.

(Michael, uczestnik grupowej terapii zajęciowej dla mężczyzn stosujących przemoc fizyczną wobec swoich żon).“⁹

Tylko w bardzo rzadkich przypadkach udaje się przełamać schemat cyklu przemoc - „żał za grzechy” - ponowna przemoc bez pomocy z zewnątrz.

⁹ Por. Buskotte, Andrea (2007). *Przemoc w relacjach partnerskich; przyczyny, rozwiązania, pomoc*, Düsseldorf, Wydawnictwo Patmos, s. 141 i dalej

Ofiary przemocy uciekają z reguły przed przemocą, kończąc związek, wyprowadzając się z domu i/lub powiadamiając policję/organy wymiaru sprawiedliwości. Wiele z kobiet nie chce jednak rozstania lub wszczęcia postępowania karnego. Ich największym marzeniem jest możliwość prowadzenia życia bez przemocy.

Aby to było możliwe, sprawca przemocy musi się zmienić. Musi on panować nad swoimi czynami i wyuczyć się alternatywnych reakcji pozbawionych przemocy. Tylko oprawcy mogą na zawsze zakończyć przemoc, ofiary mogą jedynie się przed nią usuwać. Praca ze sprawcami przemocy przyczynia się często w istotny sposób do ochrony ofiar oraz do zapobiegania kolejnym aktom przemocy.

W landzie Rheinland-Pfalz jest dziewięć **instytucji pracujących ze sprawcami przemocy domowej**. „**CONTRA wobec przemocy domowej**” (Bad Kreuznach, Betzdorf, Kaiserslautern, Koblenz, Landau, Ludwigshafen, Mainz, Pirmasens i Trier).

Poradnie te pomagają mężczyznom, którzy stosują przemoc wobec najbliższych, zwalczać agresywne postawy i zmienić sposób postępowania. Praca polega na rozmowach indywidualnych oraz na specjalnych kursach, podczas których mężczyźnie są konfrontowani ze swoimi czynami oraz skutkami, jakie one oznaczają dla ofiar. W ramach specjalnie opracowanych programów mężczyźnie uczą się panować nad swoimi uczuciami i emocjami, a także kontrolować się w sytuacjach kryzysowych. Ćwiczą postawy alternatywne oraz strategie rozwiązywania sytuacji konfliktowych bez użycia siły, tak by zapobiec kolejnym aktom przemocy.

Większość mężczyzn biorących udział w kursach zwalczania przemocy domowej, spełnia w ten sposób nakazy sądowe, realizując obowiązek nałożony przez sąd przy warunkowym zawieszeniu kary. Wielu mężczyzn trafia jednak do poradni także z własnej woli, np. w sytuacjach, w których nie chcą utracić swojej partnerki.

PORADNIE DLA OFIAR PRZEMOCY

Niezależne telefony zaufania — poradnie związane z przemocą seksualną

Alzey

Telefon 06731 7227

notruf-alzey@t-online.de

Idar-Oberstein

Telefon 06781 45599

info@frauennotruf-idar-oberstein.de

Koblenz

Telefon 0261 35000

mail@frauennotruf-koblenz.de

Landau

Telefon 06341 83437

aradia-landau@t-online.de

Ludwigshafen

Telefon 0621 628165

team@wildwasser-ludwigshafen.de

Mainz

Telefon 06131 221213

info@frauennotruf-mainz.de

Simmern

Telefon 06761 13636

kontakt@frauennotruf-rheinhunsrueck.de

Speyer

Telefon 06232 28833

frauennotruf-speyer@t-online.de

 Trier

Telefon 0651 2006588

info@frauennotruf-trier.de

 Westerburg

Telefon 02663 8678

frauennotruf@notruf-westerburg.de

 Worms

Telefon 06241 6094

notruf@frauenzentrumworms.de

 Zweibrücken

Telefon 06332 77778

info@frauennotruf-zw.de

Wspólnota niezależnych telefonów zaufania dla kobiet i dziewcząt będących ofiarą gwałtów działająca na terenie landu Rheinland-Pfalz

Poradnie służące pomocą w przypadku przemocy seksualnej

www.frauennotruf-mainz.de/lag-rlp

(dostępna także w uproszczonej wersji językowej oraz w języku migowym)

Schroniska dla kobiet i poradnie przy nich działające

Ahrweiler

 Schronisko dla kobiet: Telefon 02633 470588

beratungsladen@t-online.de

Bad Dürkheim

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06322 8588

 Poradnia: Telefon 06322 620720

lila-villa@web.de

Bad Kreuznach

 Schronisko dla kobiet: Telefon 0671 44877
kreuznacher-frauenhaus@t-online.de

Powiat Donnersberg

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06352 4187
frauenhaus-kibo@gmx.de

 Poradnia: Telefon 06352 401164
frauenberatung-donnersbergkreis@gmx.de

Frankenthal

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06233 9695
 Poradnia: Telefon 06233 6070807
team@frauenhausft.de

Idar-Oberstein

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06781 1522
frauenhaus-io@web.de

Kaiserslautern

 Schronisko dla kobiet: Telefon 0631 17000
frauenzuflucht-kl@gmx.de

Koblenz

 Schronisko dla kobiet: Telefon 0261 9421020
info@frauenhaus-koblenz.de
 Poradnia: Telefon 0261 91489470
beratungsladen@skf-koblenz.de

Ludwigshafen

 Schronisko dla kobiet: Telefon 0621 521969
 Poradnia: Telefon 0621 521969
frauenhaus-lu.eV@t-online.de

Mainz

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06131 279292
kontakt@frauenhaus-mainz.de

Neustadt

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06321 2603
frauenhaus-nw@t-online.de
 Poradnia: Telefon 06321 2329
fachberatungfrauen-nw@t-online.de

Pirmasens

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06331 92626
frauenhaus-pirmasens@t-online.de

Speyer

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06232 28835
frauenhaus-speyer@gmx.de

Südpfalz

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06341 89626
frauenhaus-landau@t-online.de

Trier

 Schronisko dla kobiet: Telefon 0651 74444
mitarbeiterinnen@frauenhaus-trier.de
 Poradnia: Telefon 0651 1441914
nachbetreuung@frauenhaus-trier.de

Westerwald

 Schronisko dla kobiet: Telefon 02662 5888
 Poradnia: Telefon 02662 9466630
frauenhaus-westerwald@t-online.de

Worms

 Schronisko dla kobiet: Telefon 06241 43591

frauenhaus@drk-worms.de

Konferencja Schronisk dla Kobiet Landu Rheinland-Pfalz

www.frauenhaeuser-rlp.de

(dostępna także w języku angielskim, francuskim, greckim, włoskim, rosyjskim, hiszpańskim i tureckim)

Jednostki interwencyjne

Ahrweiler

Telefon 02633 4729161

interventionssstelle.ahrweiler@web.de

Alzey

Telefon 06731 996815

ist-alzey@dwwa.de

Bad Kreuznach

Telefon 0671 44877

ist@frauenhelfenfrauen-kh.de

Betzdorf / Neuwied

Oddział Betzdorf

Telefon 02741 9758912

interventionssstelle@caritas-betzdorf.de

Oddział Neuwied

Telefon 02631 987552

interventionssstelle@caritas-neuwied.de

 Cochem / Mayen**Oddział Cochem**

Telefon 02671 97520

interventionsstelle@caritas-cochem.de

Oddział Mayen

Telefon 02651 9869139

interventionsstelle@caritas-mayen.de

 Eifel-Mosel**Oddział Bitburg**

Telefon 06561 96710

Oddział Daun

Telefon 06592 95730

Oddział Prüm

Telefon 06551 971090

Dla wszystkich trzech oddziałów: interventionsstelle@caritas-westeifel.de

 Kaiserslautern

Telefon 0631 37108425

interventionsstelle.kaiserslautern@diakonie-pfalz.de

 Koblenz

Telefon 0261 97353783

info@ist-ko.de

 Landau

Telefon 06341 3819-22

info@haeusliche-gewalt.de

 Ludwigshafen

Telefon 0621 5292536

ist-lu@diakonie-pfalz.de

Mainz

Telefon 06131 6176570

Info@ist-mainz.de

Neustadt

Telefon 06321 9269630 lub 4845685

interventionsstelle.nw@t-online.de

Pirmasens

Telefon 06331 289431

interventionsstelle@pfaelzischerverein-zw.de

Trier

Telefon 0651 9948774

interventionsstelle-trier@web.de

Westerburg

Telefon 02663 911353

intervention-ist@notruf-westerburg.de

Worms

Telefon 06241 2088190

interventionsstelle@drk-worms.de

Poradnie specjalistyczne w zakresie proaktywnych porad wstępnych.

Idar-Oberstein

Telefon 06781 450321

proaktiv-io@web.de

Speyer

Telefon 06232 290471

proaktiveberatung.speyer@gmx.de

Poradnie dla cudzoziemek (migrantek), które padły ofiarą przemocy, przemocy domowej, handlu ludźmi oraz zostały przymuszone do zawarcia małżeństwa.

SOLWODI e. V. Boppard

Telefon 06741 9807676 lub po godzinach pracy: 06741 2232

boppard@solwodi.de

SOLWODI e. V. Koblenz

Telefon 0261 33719

koblenz@solwodi.de

SOLWODI e. V. Ludwigshafen

Telefon 0621 5291277

ludwigshafen@solwodi.de

SOLWODI e. V. Mainz

Telefon 06131 678069

mainz@solwodi.de

Miejsce Spotkań dla Kobiet Utamara e. V.

Telefon 02644 602424

info@utamara.org

Femma e. V. (w przypadku ryzyka zawarcia małżeństwa pod przymusem)

Telefon zaufania 06131 230181

Telefon 06131 230244

maedchentreff@maedchenhaus-mainz.de

maedchenzuflucht@maedchenhaus-mainz.de

Mahaliya e. V. (w przypadkach okaleczenia narządów płciowych.)

Telefon 0173 8089166

kontakt@mahaliya.de

Leczenie traumy

Klinika Doktora von Ehrenwalla

Specjalistyczny Szpital Psychiatrii i Psychoterapii,
Psychosomatyka, neurologia
Walporzheimer Straße 2
53474 Bad Neuenahr-Ahrweiler
Telefon 02641 386-119 lub -205 wzgl. w szczególnych przypadkach
po godzinach pracy: 02641 386-0

Szpital Uniwersytecki w Mainz

Klinika i przychodnia medycyny psychosomatycznej i psychoterapii

Untere Zahlbacher Straße 8
55131 Mainz
Telefon 06131 17-7381 lub w sytuacjach szczególnych
po godzinach pracy: 06131 17-2920

Związek Psychiatrów Północno-zachodniego Palatynatu

Klinika Psychiatrii, Psychosomatyki i Psychoterapii
Albert-Schweitzer-Straße 64
67655 Kaiserslautern
Telefon 0631 5349-2201 lub w sytuacjach szczególnych
po godzinach pracy: 0631 5349-2207

Szpital Braci Dobroczyńnych w Trier

Centrum Specjalistycznej Pomocy Psychologicznej
Nordallee 1
54292 Trier
Telefon 0651 208-2251 lub w sytuacjach szczególnych
po godzinach pracy: 0651 208-0

Klinika Specjalistyczna Rheinhessen w Mainz (dla dzieci i osób nieletnich)

Psychiatria, psychoterapia i psychosomatyka dla dzieci i osób nieletnich

Hartmühlenweg 2-4

55122 Mainz

Telefon 06131 378-2000 — także w sytuacjach szczególnych
po godzinach pracy:

Instytucje oferujące dyskretne zabezpieczenie śladów po aktach przemocy takich jak gwałty i okaleczenie ciała

Oddział medycyny sądowej przy Instytucie Medycyny Prawnej Uniwersytetu im. Jana Gutenberga w Mainz

Instytut Medycyny Prawnej Uniwersytetu im. Jana Gutenberga w Mainz

Am Pulverturm 3

55131 Mainz

Telefon 06131 17-9550 lub -9499

lub 17-0 (gotowość 24 godziny)

www.rechtsmedizin.uni-mainz.de

Zespół Szpitalny Bernkastel-Wittlich

Koblenzer Straße 91

54516 Wittlich

Telefon 06571 15-0, -23530 lub -35310 (czynny 24 godziny na dobę)

www.vertrauliche-spurensicherung-wittlich.de

Klinika Dom Matki Sióstr Boromeuszek Sp. z o.o. w Trier

Poradnia ginekologiczna

Feldstraße 16

54290 Trier

Telefon 0651 947-2632 (godziny pracy: 07.30 - 16.00)

Telefon 0651-947-0 lub -84020 (od 16.00 do 07.30)

Inne poradnie

**Projekt interwencyjny landu Rheinland-Pfalz
w zakresie zapobiegania przemocy w relacjach rodzinnych i partnerskich (RIGG)**
www.rigg.rlp.de/Hilfeangebote

**KOBRA Poradnia dla kobiet - jednostka koordynacyjno-doradcza
dla kobiet niepełnosprawnych w landzie Rheinland-Pfalz**
Telefon 06131 14674-450

**Placówki poradnicze dla sprawców przemocy w landzie Rheinland-Pfalz „CONTRA
wobec przemocy domowej”** znajdują Państwo w Internecie pod adresem www.rigg.rlp.de/Hilfeangebote

Policja
Telefon 110

Telefon zaufania (całe Niemcy)

Telefon zaufania w sprawie przemocy wobec kobiet
Telefon 08000 116 016

Telefon zaufania dla ofiar przemocy WEISSER RING e. V.
Telefon 116 006

Telefon zaufania dla kobiet ciężarnych w potrzebie
Telefon 0800 4040020

Linki do stron związanych z zagadnieniem:

www.rigg.rlp.de

www.opferschutz.rlp.de

www.hilfetelefon.de

www.stalking-justiz.de

www.frauen-gegen-gewalt.de

www.gewalt-ist-nie-ok.de

www.gewaltschutz.info

IMPRESSUM

Wydawca:

Ministerstwo ds. rodziny, kobiet, młodzieży, integracji i ochrony konsumentów landu
Wydział prewencji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ds. kobiet znajdujących się
w szczególnej sytuacji życowej

Kaiser-Friedrich-Str. 5a

55116 Mainz

www.mffjiv.rlp.de

www.rigg.rlp.de

Skład:

www.andreawagner-grafikdesign.de

Zdjęcia:

(Kolaż na stronie tytułowej powstał z wykorzystaniem zdjęcia paulmz – Fotolia.com
oraz ilustracji Angeli Koch,

pozostałe zdjęcia: www.pixelio.de (M. E., Arno Bachert, R.B., Lisa Spreckelmeyer),

www.panthermedia.de, www.clipdealer.de

Stan na:

grudzień 2017

Niniejszy biuletyn został wydany w ramach działań na rzecz społeczeństwa przez Rząd landu Rheinland-Pfalz. Opracowanie nie może być wykorzystywane przez kandydatów w wyborach i osoby ze sztabów wyborczych kandydatów w okresie sześciu miesięcy przed wyborami w celach związanych z prowadzeniem kampanii wyborczej. Zapis ten dotyczy wyborów samorządowych, wyborów do Landtagu, Bundestagu oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego. Niedozwolone jest w tym czasie w szczególności rozdawanie publikacji podczas imprez wyborczych, na stoiskach informacyjnych partii oraz umieszczanie w niej, wzgl. nadrukowywanie lub naklejanie na niej informacji związanych z partiami politycznymi. Także w okresach niezwiązanych z kampanią wyborczą opracowanie nie może być wykorzystywane w sposób, który insynuowałby wstawiennictwo rządu landu na korzyść określonych grup politycznych. Partie mogą wykorzystywać niniejsze opracowanie w celach związanych ze szkoleniem swoich członków.

Rheinland-Pfalz

MINISTERIUM FÜR FAMILIE,
FRAUEN, JUGEND, INTEGRATION
UND VERBRAUCHERSCHUTZ

Kaiser-Friedrich-Straße 5a
55116 Mainz

poststelle@mffjiv.rlp.de
www.mffjiv.rlp.de

Diese Veröffentlichung erhalten Sie in arabischer, bulgarischer, deutscher, englischer, französischer, persischer, polnischer, rumänischer, russischer, serbischer und türkischer Sprache.